

Αθήνα 26 Σεπ. 1989

Αριθ. Πρωτ. 15

Προς

το Υπουργείο Δικαιοσύνης
Διεύθυνση Διοικητικού

Ενταύθα

Σχετ. 34591/1.6.89 δικό σας.

Απαντώντας στο ερώτημά σας που διατυπώνεται με το πιο πάνω σχετικό και με το υπ' αριθ. 2868/29.3.89 έγγραφό της Ιατροδικαστικής υπηρεσίας Αθηνών προς εσας, το οποίο μας διαβιβάσατε, δηλαδή αν πρέπει η εν λόγω Υπηρεσία να επιτρέπει σε γιατρούς την εκτέλεση επί πτωμάτων της δικαιοδοσίας της διάφορων επεμβάσεων για μεταπτυχιακή εκπαίδευση, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα.

Σχετικώς σας επισημαίνουμε τις εξής διατάξεις: Α) το άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. ΓΧΠ/1910 "περί ιατροδικαστικής υπηρεσίας" το οποίο ορίζει ότι: Απαγορεύεται η εις οιονδήποτε άλλον ιατρόν ανάθεσις επ' αμοιβή ιατροδικαστικής πράξεως υπό των εν των πρώτω άρθρω αναφερομένων αρχών Αθηνών ή Πειραιώς ή και αλλοπού, όπου υπάρχει διωρισμένος ιατροδικαστής συμφώνως τω επομένω άρθρω.

Β) το άρθρο 8 παρ. α' και β' του ίδιου νόμου που ορίζουν ότι: α) Ιδρύεται εν Αθήναις ειδικόν νεκροσκοπείον (MORGUE), εν ω κατατίθενται προς αναγνώρισιν και ιατροδικαστικήν εξέτασιν οι αιφνιδίως ή βιαίως θανόντες άγνωστοι και εκτελούσι τας ιατροδικαστικάς εξετάσεις οι επί τούτω τεταγμένοι ιατροί της εισαγγελίας

β) εν τω ιδρύματι τούτω γίνεται και η πρακτική εξάσκησης των φοιτητών της ιατρικής και η ειδική εξάσκησης των υποψηφίων δια

την θέσιν του ιατροδικαστού, υπό την επίβλεψιν του επιμελητού και την διεύθυνσιν του καθηγητού της ιατροδικαστικής εν τω Εθνικώ Πανεπιστημίω.

Γ) το άρθρον 14 παρ.1 του Ν.705/1943 ορίζει ότι: "Προκειμένου περί ποινικών ή πολιτικών υποθέσεων, εν τη περιφερεία των Πρωτοδικείων Αθηνών και Πειραιώς, αι παραγγελλόμεναι υπό των Δικαστικών Αρχών πραγματογνωμοσύναι, ιατροδικαστικής φύσεως, εκτελούνται υπό της αρμοδίας ιατροδικαστικής υπηρεσίας. Εις ειδικάς όμως περιπτώσεις και εφ'όσον παρά ταις ιατροδικαστικαίς υπηρεσίας δεν υπηρετούσιν ειδικοί ιατροδικασταί εν σχέσει προς το επιλυτέον θέμα ή όταν ο Εισαγγελεύς των Εφετών ήθελε κρίνειτοφο επιβαλλόμενον ή το Δικαστήριον ήθελε παραγγείλει τούτο, η εκτέλεσις πραγματογνωμοσύνης δύναται να ανατεθή και εις έτερα πρόσωπα άτινα δια των ειδικών γνώσεών των και του επιστημονικού κύρους των δύνανται να διαφωτίσωσι την ανάκρισιν ή το Δικαστήριον."

Δ) το άρθρον 2 παρ.1 του κανονιστικού από 29 Φεβρ./13 Μαρτ. 1944 διατάγματος που εκδόθηκε σύμφωνα με το άρθρ.10 του παραπάνω Ν.705/43 ορίζει ότι: "Εις την αρμοδιότητα της Ιατροδικαστικής υπηρεσίας υπάγεται η εκτέλεσις των παρά των Εισαγγελικών και ανακριτικών αρχών ως και των ποινικών δικαστηρίων παραγγελλομένων ιατροδικαστικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων και των ψυχιατρικών πραγματογνωμοσυνών."

Ε) το άρθρον 12 παρ.2 του ίδιου κανονιστικού διατάγματος που ορίζει ότι: "Οι Ιατροδικασταί οφείλουσι όπως εκτελώσιν αυτοπροσώπως τας ανατιθεμένας αυτοίς ιατροδικαστικάς υπηρεσίας αποτελεί δε ιδία βαρύ πειθαρχικόν παράπτωμα η μη αυτοπρόσωπος διεξαγωγή των νεκροτομιών υπό του εντεταλμένου προς τούτο Ιατροδικαστού."

ΣΤ) το άρθρον μόνον παρ.2 του Ν.1117/1944 "περί τρόπου εκτέλεσεως ιατροδικαστικών πραγματογνωμοσυνών εν Θεσσαλονίκη" το οποίον ορίζει ότι: "Κατά τας νεκροψίας δύνανται να παρίστανται προς εκπαί-

δουσιν οι φοιτηταί της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου ως και οι υποψήφιοι δια την απόκτησιν ενδεικτικού ειδικότητας ιατροδικαστού, δικαιούνται όμως αι δικαστικά αρχαί να απαγορεύσουν την παρουσίαν τρίτων προσώπων εάν εις συγκεκριμένην τινά περίπτωσιν επιβάλλουσι τούτο αι ανάγκαι της ανακρίσεως".

Ζ) το άρθρον μόνον παρ.1 του Ν.495/1947 "περί διενεργείας ιατροδικαστικών πράξεων εις το Νεκροσκοπείον Πειραιώς" το οποίον ορίζει ότι: "Νεκροφίαι και ιατροδικαστικά πραγματογνωμοσύναι πάσης φύσεως ως και αναλύσεις, παραγγελλόμεναι υπό των Δικαστικών Αρχών δύνανται να ενεργούνται εν τοις εργαστηρίοις του Νεκροσκοπείου Πειραιώς, εφαρμοζομένων κατ'αναλογίαν των ισχυουσών διατάξεων περί διενέργειας ιατροδικαστικών πραγματογνωμοσυνών εν τοις εργαστηρίοις του Πανεπιστημίου Αθηνών και Θεσσαλονίκης" και τέλος.

Η) τη διατάξη της παρ.5 και άρθρου 5 του Ν.885/1971 που ορίζει ότι: "Όπου, εκτός του νομού Αττικής, δεν υφίσταται ιατροδικαστική υπηρεσία και λειτουργεί σε ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα εργαστήριο ιατροδικαστικής, η διενέργεια ιατροδικαστικής πραγματογνωμοσύνης ανατίθεται υποχρεωτικά σε αυτό εφόσον απαιτείται νεκροτομή ή συντρέχει άλλος εξαιρετικός λόγος κατά την κρίση του αρμόδιου για την ανάκριση υπαλλήλου ή δικαστηρίου".

Από τις διατάξεις αυτές προκύπτουν τα ακόλουθα:

Πρώτον, ότι η ιατροδικαστική υπηρεσία έχει ως αποστολή να εκτελεί τις ιατροδικαστικές πραγματογνωμοσύνες τις οποίες παραγγέλλουν οι Εισαγγελικές, ανακριτικές και δικαστικές αρχές, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και οι νεκροφίαι.

Δεύτερον, ότι όλες αυτές οι ιατροδικαστικές πράξεις εκτελούνται αυτοπροσώπως από τα πρόσωπα που έχουν την ιδιότητα του ιατροδικαστή, εκτός ορισμένων εξαιρέσεων τις οποίες αναφέρουν οι σχετικές διατάξεις, αλλά για τις οποίες δεν πρόκειται εδώ, και

Τρίτον, ότι κατά την ενέργειαν αυτών των πράξεων δεν επιτρέπεται η παρουσία άλλων προσώπων των φοιτητών της ιατρικής σχολής

S
7

που απλώς μπορεί να παρίστανται και να παρακολουθούν την ιατροδικαστική
καστική εξέταση ή τη νεκροψία για εκπαιδευτικούς και μόνο σκοπούς
και των ιατρών που εκπαιδεύονται για να πάρουν την ειδικότητα του
ιατροδικαστή. Αυτονόητον ότι μπορούν να παρίστανται οι τεχνικοί
σύμβουλοι και εκείνοι που διέταξαν την πραγματογνωμοσύνη (αρθρ.
196 και 204 και επ. Κ.Ποιν.Δ.).

Επομένως κατ' αρχήν σύμφωνα με τις παραπάνω διατάξεις δεν
υπάρχει υποχρέωση της ιατροδικαστικής υπηρεσίας να επιτρέπει σε
γιατρούς την εκτέλεση επί πτωμάτων της δικαιοδοσίας της, διαφόρων
επεμβάσεων για μεταπτυχιακή των εκπαίδευση.

Αυτό όμως δεν αποκλείει την, επί πτωμάτων δωρητών σώματος,
τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο νεκροψίας παρά της ιατροδικαστικής
υπηρεσίας, εκτέλεση από τα παραπάνω πρόσωπα, τομών ή λήψη τεμαχίων
οργάνων ή ιστών σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1383/1983, μετά την
εκτέλεση της νεκροψίας. Το αυτό ισχύει και για τα αζήτητα πτώματα
τα οποία παραδίδονται υποχρεωτικώς στα ανατομικά ή παθολογοανατομικά
εργαστήρια των Ιατρικών Σχολών των Πανεπιστημίων σύμφωνα με τη διά-
ταξη του άρθρ.3 του Α.Ν.445/1968.-

Ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Σπύρος Αλεξόπουλος